

Resultat av remiss för begreppet standardiserad vårdplan

Förslag på definition och term i denna remiss är resultatet av det terminologiarbete som var en del av projektet Nationell Informationsstruktur för Standardiserade vårdplaner. Begreppen har förankrats genom bred nationell remiss och synpunkter på definitionen och kommentaren har lett till ändringar av det förslag som har skickats ut. Remissen avslutades den 30 september 2011. Begreppet beslutades och publicerades i Socialstyrelsens termbank den 23 november 2011.

Innehåll

Resultat av remiss för begreppet standardiserad vårdplan	1
Bakgrund	2
Svarande remissinstanser	2
Sammanställning av synpunkter.....	4
Begreppsdiagram.....	7
Slutgiltig termlista	8

Bakgrund

Begreppet **standardiserad vårdplan** har definierats i projektet Nationell Informationsstruktur för Standardiserade vårdplaner vars syfte var att ta fram en referensmodell som beskriver informationsstrukturen för alla typer av standardiserade vårdplaner. Projektet har initierats av Center för eHälsa i samverkan (CeHis). För mer information, se [RIV-specifikation, Nationell Informationsstruktur för Standardiserade vårdplaner, version 25](#).

Arbetet med att definiera begreppet standardiserad vårdplan genomförs inom [Socialstyrelsens terminologiuppdrag](#) som är en del av det [nationella fackspråket inom vård och omsorg](#). Målet är att interna och externa intressenter lägger samma innebörd i de enskilda begreppen och använder de rekommenderade termerna på ett enhetligt sätt. Den slutgiltiga definitionen publiceras i [Socialstyrelsens termbank](#).

Svarande remissinstanser

Myndigheter

- Arbetsförmedlingen
- Försäkringskassan, Stockholm
- Kriminalvården
- Läkemedelsverket
- Statens Folkhälsoinstitut

Landsting och regioner

- Jämtlands Läns landsting
- Landstinget Blekinge
- Landstinget Dalarna
- Landstinget Gävleborg
- Region Halland
- Landstinget i Jönköpings län
- Landstinget i Kalmar län
- Landstinget Kronoberg
- Landstinget Sörmland
- Landstinget i Uppsala län
- Landstinget i Värmland
- Landstinget i Östergötland
- Norrbottens Läns landsting
- Region Skåne
- Västerbottens Läns landsting

Kommuner

- Ale
- Aneby

- Eskilstuna
- Falun
- Grums
- Gävle
- Göteborgs stad
- Järfälla
- Karlstad
- Kristianstad
- Lomma
- Lund, socialförvaltningen
- Malmö stad
- Mark
- Munkfors
- Osby
- Piteå
- Skinnskatteberg
- Stenungsund
- Stockholm stad, Socialförvaltningen
- Svedala
- Uddevalla
- Vellinge
- Åstorp

Organisationer

- Reumatikerförbundet
- Svensk Förening för Medicinsk Informatik - SFMI
- Svensk Kuratorsförening
- Svensk Sjuksköterskeförening
- Svenska Diabetesförbundet
- Svenska Läkaresällskapet
- Sveriges Kommuner och Landsting
- Sveriges Läkarförbund
- Sveriges Tandläkarförbund
- Vårdförbundet

Sammanställning av synpunkter

Generellt har remissinstanserna gett positiv återkoppling på föreslagen term, definition och kommentar.

Vård- och omsorgsplan som överordnat begrepp

1. Socialstyrelsens definition av vård och omsorg refererar till enskilda personer. Därför kan en standardiserad vårdplan inte vara en typ av vård- och omsorgsplan.

Svar: Vård och omsorg bör avse alla insatser och åtgärder inom hälso- och sjukvård socialtjänst (både direkta och indirekta), vilket även innefattar handläggning av patienter med specifika hälsoproblem, men som inte riktar sig mot den enskilda patienten. I och med att vi blivit uppmärksammade på detta så reviderar vi definitionen till vård och omsorg så att begreppet omfattar alla insatser och åtgärder inom hälso- och sjukvård och socialtjänst.

2. Definitionen börjar med vård och omsorg, men resten av beskrivningen talar enbart om åtgärder för hälso- och sjukvård, men säger inget om omsorgsinsatser eller behov av omvårdnad. Varför inte kalla den vårdplan för hälso- och sjukvård om det enbart gäller hälso- och sjukvård?

Svar: *Vård- och omsorgsplan* är det överordnade begreppet till *standardiserad vårdplan*, och det överordnade begreppet inleder alltid definitionen. Begreppet som definieras här är avgränsat till hälso- och sjukvård och vi lägger till en insävande parentes i början av definitionen för att förtydliga detta. *Vårdplan* kan inte användas som ett överordnat begrepp, eftersom det är en typ av individuell plan och avser enskilda personer (se även resonemanget ovan ang. begreppet vård och omsorg).

3. Standarden prEN ISO 13940 "Health informatics – System of concepts to support continuity of care" beskriver standardiserad vårdplan som en typ av (specialisering av) klinisk riktlinje. Vid definierande av ett begrepp på nationell nivå bör hänsyn tas till befintlig standard och pågående standardiseringsarbete.

Svar: Det pågående standardiseringsarbetet är viktigt för att beskriva den kliniska processen och de begrepp inom processen som behövs på internationell nivå. Vi kan dock inte använda termer och definitioner direkt ur en internationell standard utan att först göra en grundlig begreppsanalys. Detta bl.a. eftersom standarden inte främst tar terminologiska hänsyn när begreppen

beskrivs och benämns. För termbanken kan därför begrepp som återfinns inom prEN ISO 13940 behöva begreppsanalyseras för att kunna användas inom vård och omsorg på nationell nivå.

I definitionen framgår det att den standardiserade vårdplanen tas fram utifrån ett kunskapsunderlag. Kunskapsunderlaget som den standardiserade vårdplanen baseras på kan t ex vara lokala eller nationella riktlinjer, vårdprogram eller liknande. En individuell vårdplan kan i sin tur utgå från en standardiserad vårdplan.

Val av term

1. Varför inte använda termen ”standardiserad aktivitetsplan” istället?

Svar: Projektet har efter ingående diskussioner i referens- och styrgrupp valt benämningen *standardiserad vårdplan*, för att markera att det rör sig om standardiserade planer, som ska användas inom vården av patienter med samma hälsoproblem.

2. Termen *standardvårdplan* har använts betydligt mer och längre än termen *standardiserad vårdplan*. ”Standardiserad” antyder än mer en formell standardisering av något etablerat standardiseringsorgan, men termen är avsett att användas också för helt lokalt utarbetade planer för grupper av patienter med samma problem.

Svar: Termen *standardiserad vårdplan* används, liksom *standardvårdplan*, inom fackområdet. Inom projektet föll valet av term på *standardiserad vårdplan* för att tydliggöra att de standardiserade vårdplaner i högre grad bör utformas enligt den nationella informationsstrukturen, ett gemensamt fackspråk och ett systematiskt framtaget kunskapsunderlag för att de ska bli fullt ut användbara i verksamheterna och i vårdens it-stöd.

Ett eller flera hälsoproblem

Man kan tolka definitionen som att det som att en standardiserad vårdplan gäller alla typer av hälsoproblem när det handlar om specifika eller specificerade hälsoproblem.

Svar: Vi ändrar till *specifika* hälsoproblem för att förtydliga definitionen.

”Definierat kunskapsunderlag”

Även om det naturligtvis är önskvärt att de som utvecklar sin standardvårdplan arbetar systematiskt och kunskapsbaserat behöver detta inte vara en del av definitionen.

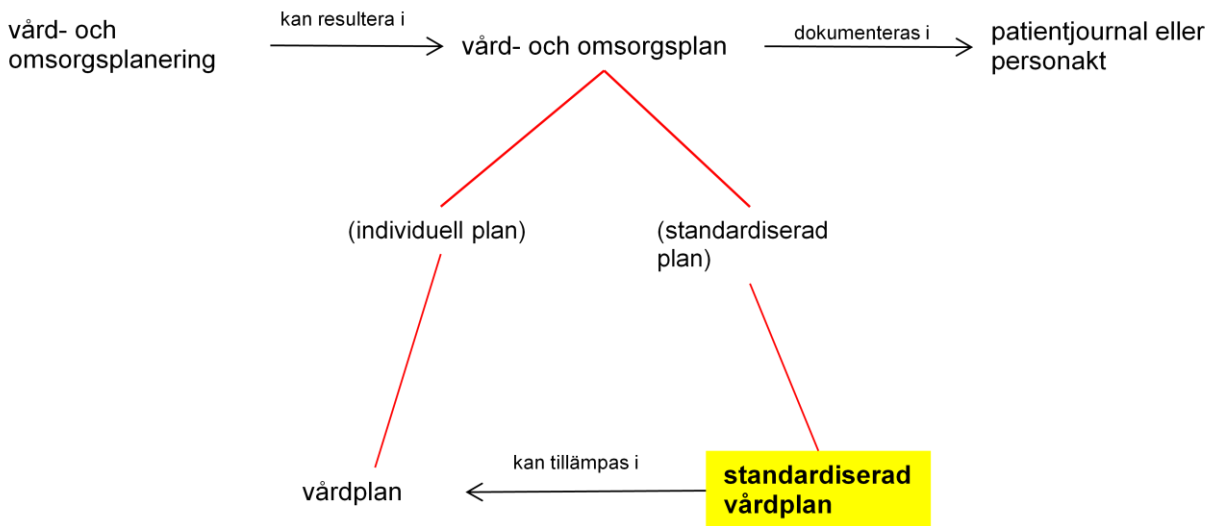
Svar: Behov av standardiserade vårdplaner uppstår ofta som en naturlig del av verksamhetsutveckling. Processplanering, kvalitetssäkring, önskan om bättre kontroll på kostnader eller allvarliga avvikelser kan vara exempel på motiv för att besluta om att ta fram en standardiserad vårdplan. Beslut om att skapa standardiserade vårdplaner är en integrerad del i ett kvalitetsledningssystem och att skapa standardiserade vårdplaner bör ske systematiskt och planerat. Det kan ske på såväl lokal, regional som nationell nivå. Därför att det viktigt att ha med systematiskt framtaget kunskapsunderlag i definitionen, utan att för den del säga på vilket sätt kunskapsunderlaget har tagits fram.

Ännu fler planer inom vård och omsorg...

Antalet planer borde snarare minskas än utökas för att bland annat undvika begreppsförvirring.

Svar: Termbanken beskriver planer som används i verksamheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Det vore lövt med färre planer, men så länge de finns behöver de beskrivas och namnges för att underlätta det praktiska arbetet. Termen standardiserad vårdplan är ett vedertaget ord som redan används.

Begreppsdiagram

Läsanvisning till begreppsdiagrammet

Grafik	Relationstyp	Beskrivning	Läsvägledning
	Generisk relation	<p>Det underordnade begreppet är en <i>typ av</i> det överordnade.</p> <p>Det överordnade begreppet och det underordnade begreppet har en uppsättning gemensamma kännetecken, men där det underordnade begreppet har åtminstone ytterligare ett särskiljande kännetecken.</p> <p>Den generiska relationen representeras av röda streck.</p>	"slutligt beslut är en typ av beslut"
	Associativ relation	<p>Begreppen är relaterade till varandra på visst tematiskt sätt, som inte avser över- och underordning eller del – helhet.</p> <p>Relationsnamnet kan skrivas ut och ska då läsas i pilens riktning.</p>	"ansökan om bistånd väcker ett ärende"

Slutgiltig termlista

term	definition	kommentar och användningsområde	synonym	källa
standardiserad vårdplan	(inom hälso- och sjukvård:) vård- och omsorgsplan som på förhand fastlagts utifrån systematiskt framtaget kunskapsunderlag och som beskriver rekommenderade hälso- och sjukvårdsåtgärder för specifika hälsoproblem	<p>En standardiserad vårdplan kan användas av berörd hälso- och sjukvårdspersonal för upprättande av individuella vårdplaner. Den standardiserade vårdplanen ger stöd för kunskapsbaserat arbete, för planering av aktiviteter och resurser och för en effektiv processorienterad dokumentation som underlättar registrering och datainsamling för uppföljning.</p> <p>Se även RIV-specifikation, Nationell Informationsstruktur för Standardiserade vårdplaner, version 25.</p>		